

15.10.59

Kallis Marta!

Immen, et olen Siin vastu olnud
süüdlane, ei hankagi ennast vabanda-
ma, ütlen ainult nii palju, et mu
üle peale pidutsemise laengud veel
hulga teisi süüdmustikud, mis mitte
võinud äratada olid, mis et see vana
raue oli summitas viimaks alistuma.

Kui Siin kiri saabus olin täiesti
"kaputt" füüsiliselt ja hingeliselt.
Mitte ainult, et mul energia puudus
vaid mu näsi ei taanud isegi hvida
olevad, palusin siis Lkrt Sulle vas-
tada, kuna ei aimanud ette, kui kaua
mu trokardne seimikord võiks kesta.

Süüsi oli Su kiri, milles lugesin
tagasihoidlikult etteheidet mu laidusele
parast mulle mis muutis nlesnäidatud
poolkehitud, mu apaatusel nioarol
ergutavalt mõjunud, et püsapeale
hakkasin mõteldes riige kirjutamata ja
mõne aja pärast sain mis rauele, et
Mall Juimall ja Helene Johanile (neid
loetakse ju "Seniorides") mõne aja pärast
hakkasin mis ütelda "aru andma" mõ-
dunud pidustustest. Ma tärnitam
seda väljendust, kuna leiain, et kiri,
mida Sa mis ütelda summid ennast
kirjutama, mida sa nädalate kaupa
koostad (jüud oli itas juht mõne rea järel)

2. Ei ole see, mis kirjutatakse son-
taanset, kui sillesse tugi ja meelilolu
olemas. Need mõlemad kirjad - aru-
andjad olid määratud terele USA ja
Canada õpilaskogudele nii intell.
"who see" (seniori) läbi.

Kuigi, kui meil mäslalopäevad ka
kuivad ja päinest olemas pärast seda
hinnatavad needelid ja suue, mis ka
siinsed vortelased ei mäleta almus-
mi pidada, on mul vähemalt füü-
siline tunne parem ja lahkum ping-
mööds ka laskirjalede vastama.

Kui ma Su kirja läbi lugesin (äeti
luges Ilka ta mulle ette tal nurgal
olin päris elanormale, võpataisin ise
müstulise kirja puhul, just kui kartsin
neid, olein ja saanud nle 200 kirja- ja
telegramme, peaaegu tervelt uubalt
madrilnalt, aga ei oma 50-60 nime
sõadumalt, häid ja halbu, mul oli
ainus tunne "millaal jõuan neile vas-
tada"), jäi mulle meelde ainult Su
pale, et ma sulle oma kõnetestis sa-
daksin, et Sa tahad teda "paljundada".

Minen analüüs, et see sõna nimol
võidagi "pandutas". Ma olin kõne-
lenus! oma südame sügavamaist põh-
jast, lähiloomad endised rõõmsad loo-
tusaratahad auge ja — alustunnuol nur-
lusetunoluga neid mahamatumol
muid palunud neile ka igavest
mällestust.

Sana, paljundamine "toi mu silmade

ette praegusaja journalisti, diploma-
ti, ka rahvusvangellesi, kes nii niteld
võlma propaganda kõned panna.
Kasuni kirikuõpetajad on sarnaselt
teele asunud: kokkilaia, leustmõrgu-
ringide, kasuni noorte tantsuõhtute
kaudu nat püüdnud kasuola kiriku-
luksmeist, — aga mitte "siidarnest tae-
nuud sügartsuenu katkendamat soojade
sonade lohi" nagu see meil vanaajal
oli. Hüütab on, kui palju neid noori
kirinale lähemale tulevad, on hüütab,
kuid nii mõnegi vana, kes lapse-
põlvest saadik oma jumalaga kõn-
les, peltatavol nad jumalanaoast
eemale, kuna need vanad olid
troosti ja rahu kantslist tulevatist
sonadest ja ei saa kuidagi aru, et
"ainult nendel on õigus ennast
kristlaseks lugeda, kes igal pool hi-
rivas käivad, tihti armulaul — ja
hästi ohverdavad".

Ees ka meie nooruses vliid sarnasid
apetajad, kuid niipalgi nagu mina
mõeldan, rahvas kritiseeris sarnasid,
tal meeldis need, kes talle jumala as-
mu, kannatust ja lootust paremusele
kummutasid.

Ka ei tea, kas ma ennast äieti ja sel-
gelt väljendama, aga mulles sarnasid
ja veel muil "külmad" mõttes tähta-
sio! mu väsimisole peajas selle väljen-
duse tõttu. Aga ta pami ka aluse meile
tähtsajale, pami peajas liksima. Kui
ma sin viimars ühele vanale 85q.

mu siinse ainsama südame kann-
 raskile sullest kõnelesin ja ütlesin, et
 ma tundesid nii sügaval, et ei tea kogu
 midagi teha ja siis tema lausus: "See
 paljundamine just kei lahjendab
 tervet kogu" — siis oli ka minu
 otsus tehtud: ma saadan oma mõ-
 lemate kõnele siia mõlemisse maa-
 desse, aga ainult nende nimedele,
 kelle nimede poolest saadeti mulle
 saabusid. Kes anna ^{minu} ~~minu~~ ühenda-
 sidi kõnidele sealolevate õpilaste tervituse!
 Ma tean väga hästi, et KPA's just
 Sina mind ja meie kooli pidevalt
 meeles pead, et just Sina algad see
 suurem koormus lasub, näin. Noorhoi-
 da ja tihti kogu aeg, mille eest
 ma Sulle südamest tänulik olen,
 midagi ka Ma ei mitsu korda täin-
 damud ja alla kriipsutamud, et ta
 ise oma vinniste nendes asjades ja
 Newfargist lemal olemisega ei saa
 teha — aga kõigis, mis nia jõuab,
 näib ennustati. Daisy luuema kan-
 du, tema minetas vana Mall'ist ja
 teda karati, siis „senior“ina luuema,
 kõnidele teiste „esindajaks“, naga
 Helene Jahani! + Canadas — aga Hele-
 ne teeb ka kogu ühise, tal pole sarnast
 ühelist seal naga Sina Mall'ist oled.
 Seepärast ma siis ütustasin: saadan
 hallele, Sina saad meid siis ka kätte
 ja siis võib ju igaüks meid lastest meid
 are kiirgutada, kes tahab seda, ja mäletame
 oma vana juhatajast entlale hinda.

Need albumid olid mulle
haruldaksiks üllatusiks ja rõõmu-
meie süntele aga ka suureks sensatsiooniks. Nädalate koostaja värske üllatus
minol territoriumis isiklikult, ei var-
janudki seda, et tühjenumbriks just
albumid on. Rõõm üllatusid on mulle
veel telefoneringid, mille talve juuksu-
saan nii mitmeidki oma juures kodus
maha.

Isa tundsin ma eriliselt rõõmu-
sillast, et mu 2 eraklapsed Frieda
Drenovsk ja Helene Seim ka teed ja
ühendust leidaksid teiste USA lastega.

Albumis puuduvad mõned endi-
sed apilaadid, kes minuga siiski
kirjalikus vahel kärsas on. Kas teistel
on nad teadmata, või ei taha nad
midagi isikult alla võtta.

Helene Jahani kirjutas mulle, et no-
mad jätavad mõned lapsed albumis
tühjaks, ehk leiavad Canada väpsi-
de need mõnol, endist, siis võib see
oma lugu tagant järele sisse saata.

Ma lugesin siis talle saata need asu-
sid, mis mul erakirjades olid, talle.

Kas teek seda teiega ka?

Ma tress nite näide. Septembris
oli siin kulus Lilly Prommiks. Ja peale
paljude üllatustist sattus Veneyuelase,
kes fuhr mitu aastat töötal.

6 Ja sai nüüd 3 kuni puhkust, mi-
da sammas Euroopa (aga ka New Yorgis
oli ta, aga teadmata, et Sina seal oled),
reisimiseks. Suures villatuseks ole-
tal teade, et mina siin. alul tahtis alla
sini ainult 3-4 päeva 1/2 an rapsuhai-
gi tahtis pühemat aega elada (Schweizis)
aga kui ta veel mõned tuttavad ja
kõrgemid nõi kaugema sugulase ülesli-
dis jäi ta siia peaaegu kaheks nädalaks.

Kui ta mind tagasi lüües, saadale ta
tingimata oma aadressi mulle, aga
võib olla ka Sulle, sest aruoleks teie aadressi
talle. Kas saame laenu Ameerika õpi-
lone võib ka albumi panna? Ehk ta
ise on nüüd oma ma ütleks siin - ja
vaevaviknaat eluteel ajalukku panema
(seal juures on tal palgi elurõõms järel-
jäänud). Sarnasid näinud on veel
päril palgi.
Muidugi ei taha iga laps tegemist taha
oma minevikuks. Kui mäletad, muut
ole 2 üde Kuldnereis. Laine K. siin el-
des kätkestas mind kõrgem oma emme
lapsega, Canada, aruoleks on rohu aeg
minuga ühendus - ta üde, kes elab ai-
nult 4-5 tundi süües Stockholmist, ei
taha üldse teada, oma juhatust, kuulust
aga ka Bestist. Alla päris matelaseks muut-
nud, nagu teiad mulle käneleenus,
Peale Mai K. on siin veel mõned, kes
elavad minuga ühes linnas, ja ei leia
igatast ei minu ega teie õpilaste
järel.

Mõni teine jätke Rahjatees, et pole 7
säämsid sinna, kui palju endineid
Rahjateesid Russ on.

Truelin küll, et kangel ~~see~~ maadel
on õpilased kaandatud (Austraalia,
küll mitte, kus aga minu teadmises
ka meie ami tõsina rimbis on), kuid
Sunnamaal, kus ka üle tõsina olemas,
on näin loialdi, mõni neist on mulle
rahvast kirjutanud, aga aastaid juba
mitte enam, pole ka min kirjastele
astunud, kuigi elanud oamas ko ras,
kus karem maaga järelpäärmistest teist
tutvate kaandis olen voolunud.

Arinelt Vanda Kips on mõned põ-
rast ema, Rostis külaskäiken, mulle
tunniks jääms.

Vandat minnetades, tuli mulle meel-
de Helmi Mõis. küll olein purb, kui
voolisin ta armast. Olime ja palju
temaga koos, kui ta siis ali. Küll ali
Helmi kenaks muutunud, peabms mi-
dagi sellest vanast Helmist, keda ta ise
ni tihsti arvustas kui meie juttu aja-
sime. Küll rippas ta ümra vana ema küljes,
kagu aeg ali mures, et ema näib surra
tema aruallles ja ta süüdis Kapsi, karem
siit ärs, kuigi tal ali veel lüha 2 nā-
dalaks kaanem olla.

Ta sai vähemalt enne surma veel teata,
et ta tallas abiellus, siin alles ali ta väga
mures Kulla pärast.

Krõid olen Sulle pinalt pajatanud
mis pähe tuli (ka viha ja eksimuse-
si teinud, mõni juhtus silma kirju-
tamise ajal, aga see juhtus ikka kü-
matte, vuttemini juures, nana käsi
aga ei jõua järele), tuli ka väsimus
küll, ja pean lõpetama.

Saavin Sulle ja tervele perekonnale
kuiin hea ja armsa siin maailmas.
Mul heameel ja turven naasa Sinu
vanaema rõõmule. Kas Arvo ei hakanud
aast alielumehes? Ka Ta tüolipoega
ja tervast noorem ja juba is ka.
Mul alevs heameel, kui Sa Gerda
mulle arsti kirjutaks ja ta pajast.
Kas paig hakanas ikka õpetajaks, nagu
Gerda viie aast, elat mulle kirjut.

On ta ahelus eestlasena?

Heel kard kuiin kuiin hea.

Arsti ema

Panen minbrisse mõned pildid.
Viks - kus loen parajasti eesti rōnet;
" - mu profie
" - õpilaste grupp, ehk on mõned
sõbrad niist ka U.S.A.

168

Mrs. M. Lammis

FLYGPOST
PAR AVION

120-30 Queens Blvd.

apt. 205

Kew Gardens 15, L. I., N. Y.

U. S. A.

10

Exp. E. Lender, Sweden - Sverige,
Bandhagen / Stålm.
Spårfinnars. F. n. b.

PEDAGOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K43666-30